seisult, 78,9 milj. kr-lt, E. M. laenud tõusid 7,0 milj. krooniga 1936. a. 85,9 milj. kr-le ja sellelt 2,6 milj. krooniga 88,5 miljonile kr-le 1937. a. lõpuks. Taaselustunud on aga Pikalaenu Panga laenude tõus: 1935. a. oli selle rahaasutise laenude kogusumma suurenemine 45,0 milj. kr-lt 3,1 milj. krooniga 48,1 milj. kr-le aastaks 1936. Siis vähenes laenude tõus 1,9 milj. kr-le ja tõusis 1937. aastaks 50,0 milj. kr-le, kuid aastaks 1938 oli laenude seis 2,7 milj. krooniga jällegi tõusnud 52,7 miljonile kroonile. Sellest paistab, et põllumajanduse pikaajaline krediit Eesti Maapangast on järjekindlasti vähenenud, Pikalaenu Pangast antav tööstusliku iseloomuga laen aga tõusnud. Eesti Panga laenude üldsumma tõusis 26,7 milj. kr-lt 2,9 milj. kr-ga 29,6 milj. kr-le, kuna tõus eelmisel aastavahetusel (1936. a. kuni 1937. aasta lõpuni) oli kõigest 0,8 miljonit krooni.

Raha käive on Eesti Pangas pidevalt tõusnud, alates aastast 1937, aga samal ajal on suurenenud ka kattevara.

Pangatähti ühes vahetusrahaga oli 1938. a. lõpul käibel 57,0 milj. kr. 54,4 milj. kr. vastu 1937. a. lõpul ja 49,6 milj. kr. vastu 1936. aastal. Kattevara oli samadel tähtpäevadel 51,6—51,2 ja 43,0 krooni. Märkimist väärib siin asjaolu, et vaadeldaval aastal, s. o. 1938. a., on käive tõusnud 2,6 milj. kr., kattevara aga ainult 0,4 milj. krooni. Laenude tõusu ja rahamärkide käive tõttu langes seepärast ka kattevara % jooksvailt kohustustelt 59%-lt 57,8%-le. Kulla ja välisraha seis Eesti Pangas 31. dets. 1938 oli 51,6 milj. kr. 49,7 milj. kr. vastu eelmisel aastal.

Kapitali emissiooni (neto) ulatus 1938. a. ainult 0,4 milj. kr-le, kuna see 1937. a. oli 7,5 ja 1936. a. koguni 7,9 milj. kr.

Uue riikliku krediidi-instituudina algas 1. jaanuaril 1939 tegevust Keskkassa, mille tegevuse ulatus ja osatähtsus selguvad aga alles edaspidi.

## Põgus pilk riigi majapidamisse.

### Kulude tõusutendents laekumisest nobedam.

Riigi tulude laekumises saavutati meil madalseis 65,2 milj. krooniga 1933/34. eelarveaastal. Siitpeale algas taas pidev ja küllalt võimas riigi tulude laeku-